

UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRICOLE ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ A BANATULUI
TIMIȘOARA

FACULTATEA DE MANAGEMENT AGRICOL

ROMÂNIA
MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRICOLE ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ A BANATULUI
„REGELE MIHAI I AL ROMÂNIEI”
DIN TIMIȘOARA

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

*CERCETĂRI CU PRIVIRE LA DEZVOLTAREA SPAȚIULUI RURAL ÎN CREAȘTEREA CALITĂȚII
VIEȚII ÎN ZONA DE VEST A ROMÂNIEI*

Conducător de doctorat:

Prof. univ. Dr. Nicoleta MATEOC-SÎRB

Doctorand:

Attila TOTH

TIMIȘOARA

2016

CUPRINS

REZUMAT

INTRODUCERE	1
Partea întâi STADIUL ACTUAL AL CUNOA TERII	5
CAPITOLUL 1 ASPECTE GENERALE ALE ECONOMIEI RURALE ROMÂNE TI	6
1.1. Situa ia socio-economic general în spa iul rural	6
1.2. Valorificarea resurselor naturale în dezvoltarea economiilor locale	9
1.3. Analiza economiei spa iului rural din România	11
1.3.1. Situa ia economiei rurale i dezvoltarea afacerilor în zonele rurale din România	11
1.3.2. Situa ia actual i principalele probleme ale agriculturii române ti	14
1.3.3. Situa ia ocup rii în spa iul rural	22
1.3.4. Situa ia economiei sociale în rural	23
1.3.5. Dezvoltarea turismului	24
1.3.6. Cultura în spa iul rural	25
1.3.7. Situa ia serviciilor din spa iul rural	26
1.4. Calitatea vie ii în zonele rurale	32
Partea a doua CERCET RI PROPRII	36
CAPITOLUL 2 METODOLOGIA CERCET RII. DELIMITAREA ZONEI DE CERCETARE	37
2.1. Metodologia cercet rii	37
2.2. Delimitarea zonei de cercetare	38
2.2.1. Localitatea PECICA, jude ul Arad	38
2.2.2. Localitatea PEREGU MIC, comuna Peregu Mare	40
2.2.3. Localitatea VÂN TORI, comuna Mi ca	41
CAPITOLUL 3 STUDIU CU PRIVIRE LA CALITATEA VIETII LOCUIITORILOR DIN ZONA DE VEST, JUDE UL ARAD	43
3.1. Analiza socio-economic a zonei de Vest, jude ul Arad	43
3.1.1. Analiza cadrului natural	43
3.1.2. Aspecte demografice	44
3.1.3. Economia spa iului rural	47
3.1.4. Infrastructura de baz	54
3.1.5. Aspecte socio-culturale	55
3.2. Analiza socio-economic a localit Ńilor luate în studiu din jude ul Arad	57
3.2.1. Studiu socio-economic al localit Ńii Pecica	57
3.2.2. Studiu socio-economic al localit Ńii Peregu Mic, comuna Peregu Mare	68
3.2.3. Studiu socio-economic al localit Ńii Vânători, comuna Mi Ńca	73

	3.3. Analiza SWOT	81
	3.3.1. Analiza SWOT a zonei Pecica – Peregu	81
	3.3.2. Analiza SWOT a localităţii Vânători, comuna Mica	84
CAPITOLUL 4	CERCETĂRI CU PRIVIRE LA EVALUAREA CALITĂŢII VIEŢII LOCUITORILOR DIN ZONA DELIMITATĂ PENTRU CERCETARE. STUDIU DE CAZ	86
	4.1. Condiţii de via	93
	4.1.1. Locuinţa şi modul de locuire	93
	4.1.2. Veniturile familiei	98
	4.1.3. Scala socială bogat	104
	4.1.4. Proprietăţi (coproprietăţi) deţinute	105
	4.2. Mediul social	114
	4.3. Viaţa profesională	142
	4.4. Viaţa personală	147
CAPITOLUL 5	PROPUNERI DE DEZVOLTARE DURABILĂ A LOCALITĂŢILOR CERCETATE ÎN CONCORDANŢĂ CU POLITICA UE	163
	5.1. Priorităţile Uniunii Europene care urmăresc creşterea calităţii vieţii pentru cetăţenii europeni în perspectiva anilor 2020	164
	5.2. Propuneri pentru dezvoltarea localităţii Pecica ca pol integrator pentru comunităţile rurale din jur	173
	5.2.1. Exploatarea resurselor de apă geotermală în scopuri turistice	174
	5.2.2. Propuneri cu privire la dezvoltarea şi consolidarea agriculturii	174
	5.2.3. Propuneri în domeniul infrastructurii de bază	175
	5.2.4. Propuneri în domeniul educaţiei şi sănătăţii în Pecica	175
	5.2.5. Propuneri pentru îmbunătăţirea condiţiilor de mediu	176
	5.3. Propuneri de dezvoltare pentru localitatea Vânători, comuna Mi ca	177
	5.3.1. Propuneri în domeniul infrastructurii de bază	177
	5.3.2. Propuneri în domeniul educaţiei şi sănătăţii	178
	5.3.3. Propuneri cu privire la dezvoltarea agriculturii	179
	5.3.4. Propuneri cu privire la dezvoltarea industriei	179
	5.3.5. Sprijin pentru înfiinţarea întreprinderilor mici şi mijlocii (IMM- uri) în vederea diversificării economiei locale	179
	5.3.6. Propuneri de dezvoltare a economiei rurale prin turism rural – eco şi agroturism	180
	5.3.7. Propuneri care privesc dezvoltarea agriculturii	181
	5.3.8. Propuneri în domeniul forţei de muncă	181
	5.3.9. Propuneri pentru îmbunătăţirea mediului înconjurător	182
	CONCLUZII	183
	BIBLIOGRAFIE	188
ANEXA 1	Chestionar pentru evaluarea calităţii vieţii în spaţiul rural	193
ANEXA 2	Fotografii din teren	203

În ultimul secol populația rurală a României a scăzut semnificativ. Dacă în anul 1900 populația totală a României era de 11,17 milioane locuitori și **populația rurală deinea o pondere de 81,2%**, în anul 2010 populația totală a României a ajuns la 21,43 milioane locuitori, însă populația rurală deinea doar o pondere de **44,9% locuitori**.

Din păcate în prezent multe localități rurale din țara noastră, prin politica rurală prezentă au ajuns doar un simplu loc de retragere pentru liniște, pentru conservarea tradițiilor, identității și a valorilor culturale, înregistrând un declin economico-social accentuat și venituri foarte scăzute pe cap de locuitor.

Studiile și cercetările din domeniu confirmă faptul că principalele cauze care determină depopularea satelor sunt: lipsa locurilor de muncă, acces limitat la învățământ, la sănătate, activități culturale sau lipsa altor facilități specifice zonelor urbane.

Astfel de zone rurale aflate în dificultate sau declin, există și în România iar apariția lor este determinată de o multitudine de factori, începând cu cei naturali continuând cu cei sociali și terminând cu cei de politic-economic. Pericolul cel mai mare al localităților rurale aflate în declin este acela de dispariție.

Satele românești prezintă un caracter particular în ceea ce privește patrimoniul cultural, și arhitectural, în funcție de regiunea în care se află, fapt care imprimă acestora o identitate specifică a modului de viață, precum și posibilitatea de punere în valoare a resurselor locale.

Scopul tezei de doctorat cu titlul „*Cercetări cu privire la dezvoltarea spațiului rural și creșterea calității vieții în zona de vest a României*” este de a evidenția probleme importante cu care se confruntă locuitorii din comunitățile rurale cercetate și de a identifica resursele naturale, economice și sociale care pot constitui factori importanți în dezvoltarea durabilă a comunităților respective în consonanță cu politica de dezvoltare a UE.

Lucrarea dorește să evidențieze principalele aspecte în comunitățile rurale din spațiul rural al județului Arad cu privire la condițiile de trai și să propună soluții de dezvoltare, care să impună direcții de dezvoltare, prin strategii specifice fiecărei comunități în parte și care în final să conducă la creșterea condițiilor de viață din comunitățile rurale, respectiv la creșterea calității vieții fiecărui locuitor în parte din zonele respective.

În prezenta teză de doctorat sunt următoarele obiective următoare:

- analiza economiei spațiului rural din România,
- delimitarea zonei de cercetare și stabilirea metodologiei de cercetare,
- studiu cu privire la calitatea vieții locuitorilor din zona de vest a județului Arad;
- cercetări cu privire la evaluarea calității vieții locuitorilor din zona delimitată

- propuneri de dezvoltare durabilă a localităților cercetate în concordanță cu politica Uniunii Europene respectiv cu obiectivele propuse în „Strategia 2020”.

Teza de doctorat este structurată pe două părți mari, în conformitate cu criteriile care privesc structura tezei.

Partea întâi este dedicată studiului literaturii de specialitate și prezintă stadiul actual al cunoașterii, respectiv capitolul 1 care prezintă aspectele generale ale economiei rurale românești cu privire la situația socio-economică generală în spațiul rural, la valorificarea resurselor naturale în dezvoltarea economiilor locale, analiza economiei spațiului rural și situația actuală cu privire la calitatea vieții în zonele rurale din România.

Partea a doua este dedicată cercetărilor proprii și cuprinde următoarele patru capitole ale tezei, care tratează metodologia cercetării și delimitarea zonei de cercetare, un studiu cu privire la calitatea vieții locuitorilor din zona de vest a județului Arad, cercetări cu privire la evaluarea calității vieții locuitorilor din zona delimitată pentru cercetare respectiv rezultatele studiului de caz efectuat și propuneri de dezvoltare durabilă a localităților cercetate în concordanță cu politica actuală a Uniunii Europene respectiv cu prioritățile care urmăresc creșterea calității vieții pentru cetățenii europeni în perspectiva anilor 2020.

Teza de doctorat se finalizează cu principalele concluzii care se desprind din lucrare, bibliografie și anexe. Structura tezei cuprinde de asemenea rezumatul în limba română și în limba engleză, conform indicațiilor din codul studiilor doctorale.

Primul capitol „ASPECTE GENERALE ALE ECONOMIEI RURALE ROMÂNEȘTI,” este dedicat stadiului actual al cunoașterii domeniului strict al tezei și următoarele situații socio-economică generală în spațiul rural, valorificarea resurselor naturale în dezvoltarea economiilor locale punând un accent deosebit pe analiza economiei spațiului rural, pe situația economiei rurale și dezvoltarea afacerilor în zonele rurale din România, pe situația actuală și principalele probleme ale agriculturii românești, pe situația ocupării în spațiul rural, situația economiei sociale în rural, pe dezvoltarea turismului, pe cultura din spațiul rural și pe situația serviciilor din spațiul rural. Tot în capitolul întâi este analizată și situația actuală cu privire la calitatea vieții în zonele rurale din România.

Conform datelor statistice se constată că țara noastră dispune de suficiente resursele naturale și resurse umane, (deși în ultimii ani o bună parte din persoanele apte de muncă în special persoanele tinere și calificate migrează în țările dezvoltate pentru căutarea unui loc de muncă bine plătit) necesare dezvoltării ramurilor importante ale economiei.

În prezent agricultura ca ramură importantă a economiei naționale și-a pierdut importanța ca sursă de locuri de muncă în zonele rurale. Până în prezent, avantajele de care beneficiază România, au avut influență limitată în restructurarea și consolidarea agriculturii românești în mod special și în dezvoltarea comunităților rurale în general. În situația în care agricultura nu mai reprezintă motorul dezvoltării

economice în zonele rurale, politica de dezvoltare rurală trebuie să se îndrepte asupra sprijinirii ocupării în activități adiacente domeniului agricol și din afara acestuia.

În ultimii zece ani în rândul persoanelor din rural, se constat următoarele aspecte:

- procentul persoanelor cu vârsta între 0-14 ani din populația rurală s-a redus;
- procentul persoanelor cu vârsta între 15-64 ani a crescut ușor ajungând la 65,06%;
- procentul persoanelor cu vârsta peste 65 ani are o tendință de descreștere

Referitor la ocuparea forței de muncă, din datele statistice se constată că persoanele apte de muncă din comunitățile rurale ale țării se reduce treptat, iar numărul persoanelor calificate în diferite meserii sunt tot mai puține.

În prezent persoanele tinere (15-20 de ani), în special care termină studii de liceu sau studii superioare sunt cel mai greu acceptați pe piața muncii. Majoritatea angajatorilor cer la angajare experiență și vechime în muncă

Dezvoltarea economică devine o prioritate importantă în perioada următoare pentru România. Pentru realizarea creșterii economice și realizarea unei armonizări a veniturilor din România cu cele din statele membre ale UE este important să se pună un accent deosebit pe creșterea investițiilor și crearea de noi locuri de muncă în țara noastră.

Problemele rurale, respectiv cunoașterea, cercetarea, dezvoltarea și ameliorarea lor sunt activități complexe, de importanță vitală pentru o țară care nu poate fi soluționată prin activități pe termen scurt, de aceea sunt necesare programe integrate succesive, cu efect pe termen lung (durabile), care în final să se concretizeze prin îmbunătățirea condițiilor instituționale și umane. (*P.I. Otiman, 2006*)

În România persoanele expuse riscului de sărăcie și/sau excluziune socială, persoanele cu probleme majore în ceea ce privește nivelul de trai, sunt de aproape trei ori mai numeroase comparativ cu media europeană de 8,8% (*Eurostat 2012*). Datele statistice demonstrează că, peste 71% din persoanele sărace ale țării noastre locuiesc în zona rurală.

Este important să precizăm că evoluția României a avut loc în condiții de criză economică și financiară declanșată la nivel mondial care a determinat și în țara noastră efecte negative.

În perioada de recesiune economică, s-au închis multe întreprinderi, s-au redus investițiile, fenomene care au determinat scăderea economică și au condus la creșterea șomajului.

Principalele obstacole în deschiderea și dezvoltarea unor microîntreprinderi în domeniile non-agricole și în special în zona serviciilor în mediul rural, sunt: lipsa unei culturi antreprenoriale specifice dar, mai ales, lipsa capitalului necesar deschiderii unei afaceri.

Pentru România agricultura reprezintă o ramură de bază a economiei naționale, cu rol prioritar în restructurarea și modernizarea întregii activități economice și în realizarea unei economii de piață funcționale. Agricultura zilelor noastre, ca ramură vitală a economiei naționale prin funcțiile sale sociale

îi economice de a asigura securitatea alimentară a populației noastre, a necesarului de materii prime pentru industrie, a unui export profitabil de produse agroalimentare, protecția mediului, menținerea echilibrului ecologic, dezvoltarea spațiului rural, are probleme legate de o profundă criză de producție, de structură, de organizare și de conducere.

Prin agricultură trebuie să se asigure securitatea alimentară a populației, adică posibilitatea pentru toți cetățenii de a avea acces în permanență la o cantitate de alimente suficiente, de calitate acceptabilă, pentru a duce o viață activă și sănătoasă.

Securitatea alimentară se determină prin prisma a trei elemente:

- **disponibilitatea alimentară** – exprimă necesarul zilnic de alimente din punct de vedere cantitativ, calitativ și sortimental (cca. 2700 kcal/locuitor/zi și minim 55 g proteine din care jumătate de origine animală). (Conform prevederilor FAO).

- **securitatea aprovizionării cu alimente** – presupune existența unui anumit volum de produse, a stocurilor (rezervelor) de alimente din producția proprie sau redistribuirea acestora prin schimburi între țări;

- **accesibilitatea economică** – impune achiziționarea de către populație a necesarului de alimente la prețuri accesibile.

Aplicarea legislației privind privatizarea și reglementările privind utilizarea fondului funciar a creat neajunsuri și distrugerți însemnate a terenurilor amenajate. Parcelarea excesivă, lipsa preocupărilor pentru organizarea și exploatarea rațională a terenului s-au conjugat cu sistarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare și slabă dotare tehnică a exploatareilor agricole. Ca urmare, potențialul funciar s-a degradat și a scăzut productivitatea agricolă.

În *“Cadrul național strategic pentru dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar și a spațiului rural românesc în perioada 2014-2020-2030”* au fost identificate probleme importante ale agriculturii și sectorului agroalimentar de care factorii de decizie trebuie să țină cont în vederea rezolvării problemelor existente și anume:

- agricultura românească s-a comasat lent și nesemnificativ. Suprafața medie a exploatareilor a crescut doar la 3,45 ha în ultimii zece ani (cu 0,35 ha);

- fermele de dimensiuni mici, sub 10 ha, dețin ponderea covârșitoare (97,7%) în structura agrară a țării și 39% din suprafața agricolă utilizată;

- fermele familiale de dimensiuni medii, cuprinse între 10 și 100 de ha care sunt reprezentative în agricultura Europei, dețin un procent foarte mic în România, de doar 1,8% și ceva mai mult din suprafața utilizată respectiv 10-12% funcție de sursa datelor statistice;

- produsele agro-alimentare românești nu ajung de la fermii la beneficiari respectiv” de la fermii la furculiță.” deoarece filierele agroalimentare nu funcționează corespunzător motiv pentru care astăzi multe produse de bază sunt importate;

- în economia rurală, piețele locale funcționează în puține locuri, iar cele care funcționează nu sunt reglementate întotdeauna corespunzător.

Având la bază aceste probleme identificate, în martie 2016 Guvernul României a propus un pachet de politici **”Clasa de Mijloc la Sate”** care s-a :

- determine dezvoltarea satelor, prin stimularea dezvoltării unei clase de mijloc la sate;
- să aducă în surse anti-sărăcie în zonele rurale, oferind o ansă de dezvoltare fermierilor de semisubzistență și de consolidare a fermierilor mijlocii. (*Viziunea Guvernului României pentru dezvoltarea clasei de mijloc la sate, 2016*)

Conceptul privind calitatea vieții are un caracter multidisciplinar, de aceea literatura de specialitate prezintă o mare varietate de definiții ale conceptului. Autorii care se ocupă cu studierea fenomenului nu dau o definiție clară, unanim acceptată deoarece fiecare în parte studiază în cadrul unui domeniu de interes. A încerca să lege conceptul de calitate a vieții de o singură arie disciplinară ar duce la diminuarea semnificației pe care a dobândit-o atât în teorie, cât și în practică respectivul concept. (*Mărginean, 2004*)

Creșterea calității vieții locuitorilor impune dezvoltarea spațiului rural, care trebuie să se fundamenteze pe o serie de surse și principii stipulate în Carta Europeană a Spațiului Rural și care are la bază principiul conform căruia dezvoltarea spațiului rural trebuie să se fondeze pe:

- plasarea omului în centrul concepțiilor și deciziilor;
- să protejeze valorile pozitive, adică familia tradițională pentru favorizarea dezvoltării tineretului și integrarea sa în comunitate;
- întărirea identității comunității și favorizarea simțului responsabilității, cooperării și creativității;
- promovarea particularităților culturale și istorice;
- încurajarea diversificării economice și sociale. (*Mateoc, Mănescu, 2012*)

Analiza calității vieții locuitorilor din spațiul rural este importantă deoarece comunitățile rurale din România acoperă în jur de 90% din teritoriul țării și cuprind **aproape jumătate din populația țării (9,22 milioane de locuitori în 2013)**. Populația României este mult mai rurală, față de alte țări din UE, de aceea considerăm că este necesar să se acorde o mai multă atenție asupra dezvoltării satelor, diversificării economiei rurale românești și creșterii calității vieții pentru locuitorii ruralului (*Toth și alții 2016*).

Principalii factori care au la bază riscul ridicat de sărăcie și excluziune socială, cu care se confruntă populația rurală din țara noastră, este ocuparea în agricultura de semisubzistență și subzistență.

În anul 2014, rata persoanelor expuse la s r c ie sau excluziune social înregistrat în România este una foarte mare, de 40%. De i în perioada actual este în sc dere, r mâne totu i una dintre cele mai ridicate la nivelul țrilor UE.

Partea a doua a tezei este dedicat cercet rilor proprii i debuteaz cu **capitolul doi**
„METODOLOGIA CERCET RII. DELIMITAREA ZONEI DE CERCETARE”

Aria de cercetare a fost delimitat în zona Pecica unde am efectuat un studiu monografic, în trei localit i situate în partea de vest i nord – vest a jude ului Arad, în localit ile **Pecica**, care are statutul de ora , dar cu pronunțate caracteristici rurale, **Vîn tori** i **Peregu Mic** unde au fost aplicate chestionare care s reflecte cât mai fidel calitatea vie ii locuitorilor din zona respectiv . Pecica i Peregu fac parte din Câmpia de Vest a țării, respectiv din Câmpia Mureșului, iar Vânători, comuna Mișca face parte din Câmpia Cri urilor.

Am ales aceste localit i deoarece locuiesc în zona respectiv , am leg turi afective cu fiecare din ele (copil rind i tr ind acolo) le cunosc foarte bine i doresc ca cercet rile efectuate s contribuie la dezvoltarea i consolidarea acestor localit i respectiv la siguran a i stabilizarea popula iei, în mod special a genera iei tinere.

În vederea elabor rii studiului de caz metoda utilizat a fost **ancheta pe baz de chestionar**, aplicat în cele trei localit i rurale cercetate

Aplicarea chestionarului a permis culegerea unui volum mare de informa ii i identificarea unor aspecte importante ale calit ii vie ii locuitorilor din zona cercetat .

E antionul a fost dimensionat în func ie de num rul de locuitori din fiecare localitate luat în studiu **Pecica, Peregu Mic i Vîn tori**, astfel încât s fie asigurat semnifica ia din punct de vedere statistic. Astfel au fost aplicate chestionare pentru fiecare localitate luat în studiu, persoanele chestionate fiind selectate aleatoriu.

Chestionarul (ANEXA 1) a fost alc tuit din 40 de întreb ri grupate în patru capitole: Condi ii de via , Mediul social, Via profesional i Via personal . Întreb rile au fost cu r spunsuri simple sau multiple care au con inut i varianta „nu tiu/nu r spund” pentru a evita posibilitatea alegerii unui r spuns la întâmplare de c tre respondent. În plus chestionarul a con inut i un capitol de „Date personale” pentru a caracteriza demografic, e antionul studiat (vârsta, starea civil , sexul, nivelul de studii, profesia i ocupa ia actual), date care sunt foarte relevante pentru studiul efectuat.

Toate **aceste aspecte permit în elegerea realit ii rurale, respectiv în elegerea condi iilor de via în raport cu nevoile fiec rui individ în parte i mai apoi în raport cu nevoile comunit ii din care face parte.**

În realizarea cercetărilor un rol important l-a avut cunoștințele acumulate anterior, respectiv observațiile îndelungate, documentarea în teren, interviurile realizate cu locuitorii dar și discuțiile purtate cu persoane care au funcții de decizie și nu în ultimul rând bibliografia parcursă prin programul de pregătire universitar avansat, în vederea pregătirii tezei de doctorat.

Capitolul trei „STUDIUL CU PRIVIRE LA CALITATEA VIEȚII LOCUITORILOR DIN ZONA DE VEST, JUDEȚUL ARAD” cuprinde analiza socio-economică a zonei de vest, respectiv a județului Arad unde sunt situate cele trei localități cercetate, analiza socio-economică a celor trei localități luate în studiu precum și analiza SWOT.

Pe baza informațiilor culese din zonă, se prezintă în cele ce urmează principalele caracteristici ale mediului socio-economic și analiza SWOT.

La nivelul anului 2013 județul Arad avea o populație de 428.848 și o **densitate de 55,3 locuitori pe kilometru pătrat**, sub media națională de densitate și puțin sub media Regiunii Vest de 56,9 locuitori/km², dintre care 207.704 bărbați și 221.144 femei. Datele statistice evidențiază o scădere accentuată a populației județului Arad dar și a regiunii Vest.

Populația Regiunii Vest este caracterizată de o mare diversitate culturală, comunitățile române coabitând cu cele maghiare, germane, române, sârbe, bulgare, ucrainiene și slovace într-o proporție destul de ridicată în județul Arad.

În ceea ce privește nivelul de dezvoltare economică, Regiunea Vest este considerată o regiune dezvoltată, situată pe poziția a doua după Regiunea București-Ilfov, cu rezultate economice superioare mediei naționale și cu potențial de creștere ridicat, date fiind bogățiile de care dispune, însă în interiorul regiunii se constată diferențe considerabile de dezvoltare atât între cele patru județe componente, dar și în interiorul acestora între diferite comunități rurale.

Dezvoltarea economică a Regiunii Vest este concentrată în jurul polilor urbani de creștere Timișoara și Arad, precum și în jurul celorlalte localități urbane din județ, în timp ce zonele mai îndepărtate din regiune se confruntă cu reale probleme de dezvoltare economică și socială, gen localitatea Vânători sau Peregu, analizată în lucrarea prezentă.

Activitățile economice din spațiul rural al Regiunii Vest nu sunt suficient diversificate, în cea mai mare parte predominând **activitățile agricole**, respectiv cultivarea unui număr restrâns de plante și creșterea animalelor, dar nu la capacitatea posibilă a terenurilor existente.

Industria este o ramură economică slab dezvoltată în spațiul rural al Regiunii Vest, de altfel, fenomen ce se manifestă și la nivel național. De asemenea, mediul antreprenorial din spațiul rural al regiunii este prea puțin dezvoltat în comparație cu posibilitățile existente. Domeniile de activitate ale întreprinderilor, în principal microîntreprinderi, sunt restrânse, activitatea economică principală desfășurată de acestea fiind comerțul cu amănuntul. Trebuie avut în vedere faptul că dezvoltarea

activităților industriale și de servicii în spațiul rural presupune dezvoltarea în prealabil a infrastructurii de acces și de utilități, necesară atât pentru desfășurarea activităților economice, cât și pentru asigurarea unui trai confortabil populației din aceste zone.

Regiunea Vest beneficiază de un relief variat și armonios distribuit, cu diverse peisaje pitorești și numeroase obiective turistice care conferă regiunii potențial mare de dezvoltare a turismului

Dezvoltarea turismului rural și a agroturismului reprezintă o sursă alternativă pentru obținerea de venituri și pentru ocuparea forței de muncă din comunitățile rurale ale regiunii.

Pitorescul zonelor montane și depresionare, **existența izvoarelor de ape minerale, geotermale, recunoscute prin calitățile lor curative**, fondul cinegetic și piscicol, bogăția și varietatea elementelor de arhitectură, artă populară și folclor întâlnite în toate localitățile din județul Arad, oferă o varietate de atracții turistice

Analizând regiunea Vest din punct de vedere al infrastructurii de transporturi constatăm că infrastructura rutieră prin prisma lungimii și a densității drumurilor publice, din punct de vedere, nu plasează Regiunea Vest printre cele mai dezvoltate din România

Autostrada Al, București – Pitești – Sibiu – Timișoara - Ndlac care străbate pe direcția vest - est Regiunea Vest, constituie o importantă axă de transport regional în contextul în care este asigurat o mai bună conectivitate atât cu capitala București, cât și cu Europa Occidentală, prin Ungaria.

În acest context, o serie de drumuri județene din Regiunea Vest se intersectează cu autostrada fiind necesară realizarea unor legături cu acestea pentru a facilita conexiunea tuturor localităților mai mici, nu doar a centrelor urbane de dimensiuni mari. Este important de menționat faptul că dacă nu se vor realiza aceste conexiuni pentru unele zone autostrada va acționa ca o barieră în calea dezvoltării teritoriale.

În Regiunea Vest se constată diferențe de dezvoltare la nivelul infrastructurii de învățământ în toate județele componente

Învățământul profesional și postliceal nu este dezvoltat în regiune aceasta situându-se pe penultimul loc în țară în ceea ce privește numărul de astfel de unități de învățământ

Din punct de vedere al numărului instituțiilor de îngrijire a sănătății, situația este relativ echilibrată în regiune. Lipsa investițiilor financiare în infrastructura de sănătate a dus la o slabă dezvoltare în majoritatea cazurilor, necesitând în prezent reabilitare, modernizare și înlocuirea echipamentelor neperformante și învechite din instituțiile sanitare

În ceea ce privește aspectele culturale, județele componente ale Regiunii Vest sunt un reper pe harta culturală a României. Moștenirea spirituală și materială a trecutului își face resimțită prezența, prin intermediul a numeroase muzee, case de cultură și teatre, colecții publice, biblioteci și, nu în ultimul rând, a tradițiilor și obiceiurilor transmise din generație în generație.

Studiul socio-economic al localității Pecica (2014) arată că populația din Pecica cuprinde 14114 de locuitori, înregistrând o creștere destul de mare a numărului de locuitori față de anul 2011 (12762 de locuitori), creștere datorată migrațiilor de populație din alte zone.

Se constată că **populația aptă de muncă cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani, ocupă o pondere de 70,92%**, iar populația tânără cuprinsă între 0-14 ani cuprinde 15,58%, procent mai mare decât grupa de vârstă de peste 65 de ani, care înregistrează 13,5%.

Economia localității Pecica este una predominant agrară, dar ca urmare a unor programe și proiecte derulate în localitate, sectorul economic și industrial au cunoscut evoluții ascendente. În ultima perioadă de timp Pecica s-a dezvoltat continuu, a atras investitori străini, și mulți localnici au dezvoltat afaceri proprii. În continuare agricultura rămâne o activitate importantă în zona Pecica, ca urmare a resurselor funciare de care dispune localitatea.

Localitatea Peregu Mare este centru de comună (are în componența sa și localitatea Peregu Mic) și are o populație de 1.622 locuitori cu tendințe de descreștere. Acest fenomen este o consecință a sporului natural negativ înregistrat după revoluție și al pierderilor de populație prin migrații definitive spre urban sau emigrare în alte state.

Situat în Câmpia de Vest a României, în imediata apropiere a localității Pecica, principala activitate economică a locuitorilor din Peregu este agricultura, deoarece și în Peregu principala resursă constituie fondul funciar.

Din nefericire terenul arabil este lucrat doar parțial, o bună parte rămâne nelucrat sau lucrat prin tehnici și tehnologii învechite, care determină obținerea unor randamente scăzute de producție.

Localitatea Vântori este o veche localitate românească unde în prezent locuiesc și trăiesc în bună înțelegere comunități de români, maghiari și romi. La recensământul din 2002 localitatea Vântori avea o populație de 1.258 locuitori.

Analiza SWOT a localităților cercetate, caracterizează cel mai fidel situația prezentă a localităților, de aceea în continuare prezentăm analiza SWOT a zonei Pecica - Peregu și analiza SWOT a localității Vântori, comuna Mișca.

a) Analiza SWOT a zonei Pecica - Peregu

PUNCTE TARI

- Poziționare geografică bună, în apropierea reședinței de județ, respectiv municipiul Arad, și la granița cu Ungaria;
- Localitatea este traversată de drumul național DN 7 și are acces la autostrada A1;
- Relieful este de câmpie, cu soluri foarte fertile;
- Climat temperat continental cu veri călduroase și lipsite de secete și ierni blânde fără temperaturi foarte scăzute;

- Vegetația este variată;
- Populația este diversificată după etnie;
- Se manifestă o distribuție echilibrată a populației pe sexe;
- În general există grad ridicat de alfabetizare a populației;
- Rata înaltă de includere pe piața forței de muncă (la nivelul anului 2014, rata șomajului a fost de 2,8% în Pecica, iar în Peregu Mare șomajul este de 220 persoane navetează spre locul de muncă, inferior celei de la nivel național);
- Există posibilitatea cultivării de culturi agricole diverse, cerealele sunt puternic reprezentate în zonă și cu producții mari;
- Există inițiative economice private atât românești cât și străine;
- Poziționarea geografică în zona de frontieră cu Ungaria favorizează accesul ușor la piața externă;
- Existența și funcționarea de zone industriale, respectiv parcuri industriale;
- Infrastructură relativ bună (existența unei rețele de drumuri, căi ferate și telecomunicații, pod peste Mureș, acces la autostradă);
- Toate așezările și elementele izolate importante sunt racordate la rețeaua electrică;
- Acces la infrastructura rutieră, chiar dacă starea drumurilor nu este cea mai bună;
- Acces la serviciile de furnizare a telefoniei fixe, mobile, a televiziunii prin cablu/satelit, internet și a curieratului;
- Extinderea rețelei de apă și canalizare precum și a stației de epurare este în curs de execuție;
- Existența unui serviciu social în cadrul primăriei;
- Existența unui Centru de îngrijire a persoanelor cu dizabilități în Pecica;
- Existența subserviciului de Ambulanță care asigură cetățenilor asistență non-stop;
- Existența de cabinete medicale, farmacii, cabinete stomatologice;
- ONG-uri în domeniu;
- Existența unei infrastructuri bune de învățământ: liceu teoretic, școli generale și primare, grădinițe și creșă, clubul elevilor, săli de sport și terenuri;
- Se manifestă fenomenul de multiculturalism prin existența celor șapte naționalități conlocuitoare;
- Există 220 de fermieri activi dispuși să dezvolte o agricultură performantă;
- Există o infrastructură medicală care asigură serviciile de bază;
- Sistem de distribuție a gazului metan;
- **Există resurse de apă termală (la 85-87 grade Celsius);**

- Au fost înființate două parcuri noi;
- A fost modernizat muzeul dedicat etniei cehe în Peregu Mic;
- **Aparține Grupului de Acțiune Locală (GAL) Lunca Mureșului de Jos;**
- Existența unui stadion modern permite desfășurarea activităților sportive;
- Întreprindere activ în agricultur ;
- Existența unui ONG pentru tinerii maghiari;
- Periodic se desf oar evenimente culturale (Hramul Bisericii, Zilele comunei, Serb ri colare, s rb tori)

PUNCTE SLABE

- Lipsa personalului calificat și uneori necorelat cu nevoile locale de pe piața muncii;
- Apele geotermale sunt resurse naturale insuficient exploatate în prezent;
- Râul Mureș concentrează poluanți care îl fac utilizabil numai pentru industrie și agricultură;
- Exist o slab activitate în sfera prelucr rii produselor agricole.
- Investiții insuficiente în agricultură și în valorificarea producției agricole (lipsesc centre de depozitare, colectare a produselor agroalimentare);
- Pecica nu are spital i nici serviciu de gard ;
- Exist șomeri neidentificați care lucrează ca zilieri fără să fie înregistrați;
- Multe familii tinere nu au posibilitatea o s cumpere locuință și sunt obligate să locuiască împreun cu p rinții sau bunicii din cauza situației financiare;
- Centrul de îngrijire a persoanelor cu handicap are spațiu insuficient de cazare;
- Infrastructura colar este insuficient . Proiectul pentru coala cu clasele I-VIII și Grădiniță cu program prelungit, sunt investiții începute dar sistate de la finanțare de către Minister.
- Cadrele didactice se rotesc permanent, nu r mân mult timp în localitate;
- Se manifest fenomenul de abandon colar;
- Mai sunt înc drumuri comunale pietruite;
- Localitatea Peregu Mic nu are acces la alimentarea cu ap curent i nu exist sistem de canalizare și rețea de gaz;
- Nu exist c min cultural în Peregu Mic, respectiv în Peregu Mare;
- În Peregu Mic populația este îmbătrânită;
- Lipsa unei strategii de cooperare transfrontalier pe termen lung;
- Lipsa unei rezerve naturale de ap ;
- Lipsa suprafețelor împădurite;
- Industria local nu este suficient dezvoltat ;

- Sistem de irigații este nefuncțional;
- Se manifestă lipsa în localitate a locurilor de muncă ;
- Se manifestă lipsa unui centru de bătănie;
- Se manifestă lipsa unei stații de alimentare cu combustibil;
- Populația este în scădere și este determinată în principal de scăderea natalității și a numărului mare de persoane care sunt plecate în străinătate.

OPORTUNITĂȚI

- Exploatarea resurselor de apă geotermală și utilizarea acestora în scopuri turistice și energetice;
- Posibilitatea de a atrage familii tinere prin crearea de noi locuri de muncă ;
- Posibilitatea dezvoltării și amenajării unui drum transfrontalier;
- Posibilități de cooperare transfrontalieră și multinațională;
- Oportunități de finanțare în perioada 2014-2020 din fonduri nerambursabile ale UE;
- Potențial de dezvoltare a agriculturii în special al sectorului zootehnic;
- Simplificarea procedurilor administrative pentru încurajarea investitorilor interni și străini;
- Oportunitatea înființării întreprinderilor sociale;
- Construirea de locuințe sociale și ANL;
- Organizarea de cursuri de calificare profesională în diverse meserii și dobândirea de competențe și existența spațiului pentru înființarea unei școli profesionale;
- Acces la educație pentru persoanele dezavantajate care au la dispoziție programe "a doua șansă";
- Înființarea serviciilor medicale la domiciliu;
- Exploatarea resurselor minerale, hidrologice și de ape termale ale subsolului.

AMENINȚĂRI

- Nerespectarea principiului exploatare durabile a resurselor naturale poate conduce la declanșarea unor dezechilibre majore în eco-sistem;
- Risc de inundații din bazinul hidrografic Mureș;
- Migrarea forței de muncă calificate în alte zone sau în străinătate;
- Întârzierea investițiilor în infrastructură reduce investițiile în zonă și scade calitatea vieții locuitorilor din zonă ;
- Copiii rămân acasă prin plecarea părinților la muncă în străinătate;;
- Tentativa ajutoarelor sociale în detrimentul muncii plătite;
- Necorelarea ofertei educaționale cu nevoile locale de pe piața muncii;

b) Analiza SWOT a localității Vânători, comuna Mița

PUNCTE TARI

- Resursele naturale sunt bogate, specifice zonei de câmpie și de luncă ;
- Cadru natural variat se află într-o bună stare de conservare;
- Floră și faună diversificată , specifică zonei de câmpie;
- Diversitatea activităților agricole și accesibilitatea zonei din toate direcțiile geografice inclusiv pe calea ferată ;
- **Existența meseriilor tradiționale**, pe cale de dispariție (împletit coșuri);
- Activitățile agricole desfășurate în prezent extensiv ajută la menținerea și diversificarea calității peisajului;
- Există numeroase **persoane tinere** apte de muncă
- Poziția geografică este foarte avantajoasă (un drum european trece pe lângă Mița, linie de cale ferată , două puncte de trecere a frontierei la mai puțin de 30 km distanță – Vrancea și Ant);
- În prezent s-a redus plecarea populației în străinătate;
- Nu sunt conflicte inter etnice în zonă ;

PUNCTE SLABE

- Conținutul ridicat de arsen în apa potabilă de la rețea;
- Utilizarea inefficientă a resurselor naturale disponibile;
- Utilizarea detehnicii și tehnologiilor învechite, neproductive în agricultură ;
- Lipsa spiritului de inițiativă motivat prin neîncredere în legislație, respectiv lipsa cunoștințelor și informațiilor pentru înființarea unor activități antreprenoriale;
- Împosibilitatea accesării unor creditare bancare avantajoase;
- Utilizarea de utilajele agricole uzate fizic și moral;
- Costul ridicat;
- Absența unor dotări de infrastructură (alimentarea cu apă curent potabil , evacuarea apelor reziduale) și condiții proaste ale infrastructurii de drumuri;
- Tendința de îmbătrânire a populației;
- Lipsa industriilor de prelucrare a materiilor prime din zonă (alimentare, valorificarea produselor agricole, argilă , etc.) și valorificarea produselor;
- Lipsa locurilor de muncă în comun ;
- Lipsa activităților turistice;
- Absența unei parcuri industriale;

- Lipsa organizării fermierilor (asociații, cooperative etc);
- Pericol de inundații generate anual de Crișul Negru și Teuz și existența unor zone cu riscuri naturale (alunecări de teren în zonele construite de lângă taluze);
- Rata natalității redusă ;
- Lipsa cultivării unor plante mai rentabile (plante medicinale, energetice, plante industriale, etc.)

OPORTUNITĂȚI

- Este o zonă naturală , cu peisaje foarte frumoase;
- Zona nu este poluată permițând dezvoltarea eco- și agro-turismului ;
- Frumusețea râului Crișul Negru, ce trece paralel cu comuna și a râului Teuz care trece prin comună pot fi valorificate prin turism;
- Localnicii sunt oameni ospitalieri și primitori;
- Tradițiile populare nealterate pot fi exploatate;
- Obiectivele turistice, monumentele istorice și resursele naturale pot fi exploatate prin turism ;
- Situația în vecinătatea unor monumente interesante (castele);
- Dezvoltarea unor meșteșuguri tradiționale;

AMENINȚĂRI

- Pericol de inundații;
- Tendința de depopularea zonei;
- Sistemele proprii de alimentare cu apă de mare adâncime ale populației precum și sistemele de colectare a apelor uzate sunt principalele surse de poluare a apei potabile din rețeaua de alimentare a comunei.

În capitolul patru intitulat **„CERCETĂRI CU PRIVIRE LA EVALUAREA CALITĂȚII VIEȚII LOCUITORILOR DIN ZONA DELIMITATĂ PENTRU CERCETARE. STUDIU DE CAZ”** am prezentat principalele rezultate ale prelucrării chestionarelor aplicate în teren.

Pentru efectuarea studiului de caz au fost luate în studiu și analizate cele trei localități din județul Arad unde am delimitat aria de cercetare și am efectuat ancheta de teren. În acest sens am aplicat un chestionar la 294 de persoane, în cele trei localități după cum urmează : în localitatea Peregu Mic 98 de chestionare, în localitatea Pecica 102 de chestionare și în localitatea Vântorți 94 de chestionare. Numărul

persoanelor chestionate au fost selectate aleatoriu astfel încât cercetarea să fie asigurată din punct de vedere statistic.

Evaluarea calității vieții locuitorilor din zona delimitată pentru cercetare a fost realizată prin aplicarea unui chestionar (ANEXA 1) care cuprinde patru capitole (grupe de indicatori) Condițiile de viață, Mediul social, Viața profesională și Viața personală. Întrebările au fost cu răspunsuri simple sau multiple care au conținut și varianta „nu știu/nu răspund” pentru a se evita posibilitatea de a se alege un răspuns la întâmplare. În plus chestionarul a mai conținut și un capitol de „Date personale” pentru a caracteriza din punct de vedere demografic antonul studiat (age, gender, level of education and field of activity).

Chestionarul reflectă calitatea vieții locuitorilor din spațiul respectiv și cuprinde răspunsuri simple sau multiple, ale locuitorilor din comunitățile rurale cercetate. Datele primare ale întrebărilor din chestionare au fost prelucrate cu SPSS, aplicând analiza cross-tab, testul Chi-square și utilizând reprezentări grafice corespunzătoare.

Cercetările care privesc calitatea vieții în zonele rurale cercetate identifică domeniile deficitare și evidențiază mai ales inegalitățile existente între localitățile din diferite categorii sociale.

Astfel, activitățile economice sunt puțin diversificate, agricultura practică este neperformantă în mare parte, starea igienico-sanitară a locuințelor lasă de dorit și în consecință starea de sănătate a populației este scăzută.

Cu cât structura ruralului este mai diversificată economic, cu atât aspectele sociale sunt mai favorabile: existența locurilor de muncă, stabilitatea populației, menținerea tineretului în spațiul rural, posibilitatea de a lucra în ramuri neagricole dar apropiate de agricultură, garantând astfel surse diferite de venituri pentru populația rurală, exemplul localității Pecica

Rămânerea în rural a unei părți cât mai mari din populația tânără poate fi un factor decisiv pentru revitalizarea ruralului, pentru diversificare economică și pentru atenuarea dezechilibrelor demografice.

Stabilizarea acestui segment de populație în mediul rural trebuie să fie dimensionată în conformitate cu posibilitățile naturale, economice și sociale ale fiecărei zone și localități în parte.

În localitatea Pecica vârsta medie a populației este mai scăzută, de 41 ani, ceea ce evidențiază că ***localitatea Pecica are populația tânără, aceasta având posibilitatea de a deveni un pol integrator de dezvoltare pentru comunitățile rurale din jurul ei.***

Referitor la educație și învățământ datele cercetărilor arată că cel mai scăzut nivel de studii se manifestă în localitatea Vântori, unde predomină învățământul primar, gimnazial și liceal, urmat de localitatea Peregu Mic unde crește nivelul postliceal și universitar iar în localitatea Pecica predomină persoanele care au studii liceale, postliceale și universitare.

În localitatea Vânători se regsește cel mai mare procent de pensionari de 23,4%, ceea ce evidențiază un grad mai accentuat de îmbătrânire a populației.

Situația este explicabilă deoarece localitatea Vânători se situează în zona marginală, defavorizată a municipiului Arad în timp ce localitatea *Pecica este localitate urbană „un mic oraș ruralului” care se situează în zona periurbană a municipiului Arad situat în apropierea graniței cu Ungaria, are economia mult mai diversificată comparativ cu localitățile învecinate și în același timp are un mare potențial de dezvoltare, deoarece există mulți tineri care au dezvoltat o afacere și alții care se pregătesc să devină antreprenori în zonă*

De asemenea din analiza datelor culese din teren, în localitatea Pecica a fost remarcat faptul că fermele agricole lucrează suprafețe mai mari și mai compacte de teren, practic tehnologii avansate utilizând mașini și utilaje agricole performante utilizând astfel un număr mai redus de persoane angajate.

Așa se explică faptul că în zona Pecica, respectiv în localitățile Pecica și Peregu Mic peste 8% din persoanele ocupate sunt persoane salariate în agricultură, iar 6,30% sunt cuprinși în agricultura privată. De altfel mulți fermieri tineri utilizează tehnici moderne și practic tehnologii avansate de cultivare a plantelor energetice, în special rapiță și porumb a căror producție este valorificată pe piața externă, Ungaria sau Germania pentru biocombustibil.

O concluzie foarte importantă care a fost desprinsă pe baza datelor prelucrate, este aceea că nu toți locuitorii sau comunitățile rurale au aceleași pretenții sau aceleași nevoi, unii se mulțumesc cu puțin, alții au nevoie de mult mai mult pentru a-și satisface nevoile personale și a considera că au un trai decent și o calitate a vieții bună.

Această concluzie ne permite să afirmăm că de fapt, *calitatea vieții este determinată de percepția pe care fiecare individ sau comunitate o are despre viață și despre modul de a trăi, care în mare parte de nivelul de educație și de instruire a fiecărui individ în parte și nu în ultimul rând trebuie subliniat că practic, în majoritatea cazurilor calitatea vieții crește proporțional cu creșterea gradului de educație.*

În ultimul capitol, **capitolul cinci** intitulat **„PROPUNERI DE DEZVOLTARE DURABILĂ A LOCALITĂȚILOR CERCETATE ÎN CONCORDANȚĂ CU POLITICA UE”** sunt prezentate prioritățile Uniunii Europene care urmăresc creșterea calității vieții pentru cetățenii europeni în perspectiva anilor 2020; propuneri pentru dezvoltarea localității Pecica ca pol integrator pentru comunitățile rurale din jur și propuneri de dezvoltare pentru localitatea Vânători, comuna Mișca

Analiza și evaluarea mediului **economic și social** al celor trei localități, unde a fost efectuat studiul de caz, s-a realizat prin culegerea informațiilor și datelor, prin prelucrarea lor și sintetizarea principalelor concluzii.

Datele au fost obținute pe diferite căi:

- de la factorii de decizie din comună respectiv de la primar, secretar sau alți angajați din primării;
- din evidențele statistice existente la nivel național și local, din monografiile strategii de dezvoltare sau rapoartele primăriilor etc.;
- de la locuitori, pe baza anchetei de teren efectuate și prin aplicarea chestionarelor în teren.

Pe baza informațiilor culese din zonă, au fost analizate principalele caracteristici ale mediului socio-economic și sunt stabilite punctual, principalele posibilități de dezvoltare ale localităților luate în studiu.

Un factor important în menținerea forței de muncă și a populației tinere în general, în zonele rurale, îl reprezintă și este direct influențat de condițiile de trai, de calitatea vieții.

Asigurarea unor condiții decente de locuit și a unui mediu de viață sănătos, care să răspundă unor nevoi tot mai ridicate ale cetățenilor europeni, trebuie să reprezinte o prioritate de dezvoltare a tuturor zonelor rurale.

Factorii de decizie implicați în dezvoltare trebuie să stabilească **obiective – SMART** (*specifice, măsurabile, posibile de atins, realiste și cu termene de execuție) și măsuri clare pentru îmbunătățirea aspectelor care țin de calitatea vieții.*

Micile orașe ale ruralului sau micile localități urbane sunt șanse reale de dezvoltare a zonelor rurale deoarece pot deveni poli integratori de creștere pentru comunitățile rurale din jur. ***Pecica, reprezintă o mică localitate urbană, „un mic oraș al ruralului”, care poate deveni un astfel de pol de dezvoltare pentru localitățile din jur inclusiv pentru Peregu Mic. Localitatea Vântori poate să se dezvolte în context zonal, pe baza resurselor proprii pe care le deține zona și profitând de avantajele politicii de dezvoltare promovate la nivel național și european***

Dezvoltarea localității Pecica ca pol integrator și a zonei Vântori - Mică trebuie să urmărească reducerea diferențelor deja existente între comunități pe plan social, economic, cultural și în ceea ce privește accesul la serviciile și infrastructura publică de bază.

Astfel trebuie încurajat respectarea Egalității de șanse și de gen. Aceasta este un drept fundamental, o valoare comună tuturor cetățenilor UE, conform căreia toate ființele umane sunt libere să-și dezvolte capacitățile personale și să aleagă fără limite impuse.

Principiul egalității de șanse între femei și bărbați indiferent de rasă sau origine etnică, religie și credință, dizabilități, orientare sexuală și vârstă și tratamentul egal pentru toată lumea este transpus în

legislația și în politicile UE, urmărindu-se reglementarea vieții sociale în toate statele membre, din perspectiva economică.

În acest sens, principiul egalității de șanse trebuie aplicat, în mod particular, ținând cont de diversitatea etnică și religioasă a populației din cele trei localitățile cercetate. Promovarea capitalului uman trebuie să se facă în toate domeniile economice și sociale, în mod nediscriminatoriu.

Formularea unor obiective de dezvoltare trebuie să se bazeze pe o serie de elemente care să le asigure succes și credibilitate. Astfel, trebuie să se aibă în vedere dificultățile și pericolele la care se expun localitățile, în vederea implementării obiectivelor.

Posibilitățile de dezvoltare ale localităților cercetate se bazează pe rezultatele analizei socio-economice a situației existente, pe rezultatele obținute în urma prelucrării și evaluării chestionarelor, și pe analiza SWOT întocmită. Pornind de la punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările identificate, s-au desprins o serie de concluzii care stau la baza propunerilor formulate în vederea unei dezvoltări viitoare a zonelor cercetate.

Pentru a putea compara situația din țara noastră, mai precis din aria de cercetare delimitată și pentru a propune soluții de dezvoltare rurală a zonelor respective, în concordanță cu politica UE, am analizat prioritățile și obiectivele care sunt urmărite în această perioadă, prin politica europeană 2014-2020, care privește creșterea condițiilor de viață și a calității vieții cetățenilor europeni, dar și a emigranților din Uniunea Europeană și de care am ținut seama în formularea propunerilor de dezvoltare a localităților cercetate.

Uniunea Europeană caută soluții pentru depășirea crizei economice care să favorizeze dezvoltarea unei economii mai competitive și cu un grad mai ridicat de ocupare a populației apte de muncă, motiv pentru care în ultimul capitol al tezei am prezentat **”Strategia Europa 2020”** care descrie detaliat problemele cu care se confruntă Europa în perioada actuală.

În primul rând, ca răspuns la oportunitățile de dezvoltare, **Pecica considerat ca pol important de dezvoltare pentru localitățile din jur**, inclusiv pentru localitățile Peregu Mare și Peregu Mic, poate să furnizeze capital uman calificat și specializat, format prin realizarea unor parteneriate între mediul de afaceri și instituțiile de educație din Pecica, deoarece cercetările au demonstrat aceasta.

Atragerea investitorilor în zone și crearea de noi locuri de muncă trebuie să rămână o preocupare continuă pentru autoritățile locale.

În contextul dezvoltării zonei, localitatea Pecica trebuie să aibă în vedere o preocupare constantă creșterea asigurării unor condiții de viață decente, într-un mediu de viață curat și sănătos.

De asemenea, Pecica trebuie să valorifice potențialul cultural și turistic, devenind o destinație atractivă în peisajul multicultural european, existent în prezent.

Obiectivele de dezvoltare a zonei Pecica trebuie concentrate pe *dezvoltarea economică și crearea de locuri de muncă pentru toți cetățenii din zonă, bazându-se pe resursele naturale locale.*

Trebuie de asemenea să se țină cont de modernizarea infrastructurii și de accesul la servicii publice de bună calitate pentru toți locuitorii zonei Pecica.

Dezvoltarea economică a zonei Pecica trebuie să se axeze pe domenii importante de activitate cum ar fi:

- dezvoltarea și consolidarea agriculturii, în special extinderea agriculturii ecologice, profitând de brandul "Pita de Pecica";
- exploatarea resurselor de apă geotermală existentă;
- dezvoltarea turismului și agroturismului.

Pentru asigurarea succesului economic este necesară susținerea acestui domeniu complex de activitate prin acțiuni convergente ale structurii educaționale astfel încât *programa de învățământ elaborată pentru pregătirea forței de muncă să se plieze pe nevoile agenților economici asigurându-le resursele umane calificate pentru prestarea muncii la un nivel înalt de performanță și calitate.*

De asemenea, accesul populației la serviciile publice și calitatea acestora au o influență directă în menținerea populației în spațiul rural. Astfel, serviciile de sănătate, serviciile de protecție socială pentru persoanele cu nevoi speciale, educația populației și siguranța cetățeanului, trebuie să fie măsuri importante în dezvoltarea zonelor cetate.

Toate obiectivele, măsurile și acțiunile care se stabilesc trebuie să aibă în vedere protecția mediului înconjurător.

În acest sens am formulat propuneri și acțiuni concrete care să fie puse în practică de către autoritatea locală din Pecica.

Propunerile de dezvoltare ale localității Vântori, comuna Mișca se bazează pe analiza și evaluarea mediului economico - social și a potențialului de dezvoltare local care a fost realizat prin: culegerea datelor de la factorii responsabili din comunitate de la localnici; analiza SWOT care pune în evidență punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările din localitate și evaluarea informațiilor obținute cu ajutorul anchetei de teren și a chestionarelor,

Dezvoltarea localității Vântori, comuna Mișca trebuie să urmărească :

- dezvoltarea echilibrată a teritoriului și a localităților aparținătoare;
- creșterea condițiilor de viață în general a locuitorilor și a fiecărui individ în parte în contextul dezvoltării durabile a localităților;
- evidențierea zonelor cu riscuri naturale - alunecări de teren și inundații – și găsirea unor soluții pentru protejarea acestora;

- punerea în valoare a resurselor naturale și culturale care să constituie factori de dezvoltare

Toate acțiunile întreprinse trebuie să conducă la dezvoltarea socio-economică a zonei respective.

Domeniile mari de activitate asupra cărora trebuie să se intervină sunt:

- ❖ infrastructura,
- ❖ atragerea de investitori,
- ❖ agricultura,
- ❖ forța de muncă,
- ❖ dezvoltarea IMM-urilor,
- ❖ dezvoltarea serviciilor,
- ❖ în domeniul culturii, învățământului și științei
- ❖ în domeniul protecției mediului.

În acest sens am propus câteva direcții punctuale care trebuie implementate la nivel de comună și care au impact pozitiv asupra condițiilor de trai ale locuitorilor din Vânători.

CONCLUZII

Majoritatea satelor românești se află în pragul serioasei degradări continue din toate punctele de vedere. Aceste aspecte ne îndreptesc să afirmăm că elaborarea unor programe locale, regionale și naționale de dezvoltare și amenajare a spațiului rural și punerea lor imediat în practică sunt priorități absolute pentru România.

Efectuarea acestui studiu de caz permis cunoașterea realității satelor din zona cercetată și ne-a permis formularea unor concluzii pertinente care sunt valabile pentru majoritatea zonelor rurale ale țării noastre.

Schimbările din economia Europei, bazate pe trecerea de la o industrie bazată pe materiale și pe producție la servicii bazate pe informații și cunoaștere, atrag noi activități economice și în zonele rurale.

În acest sens la nivelul UE asistăm la apariția unor noi tipuri de activități în economie: micro-întreprinderi, producția de software sau de tehnologii de vârf.

În România trebuie să se țină cont de faptul că localitățile rurale dețin un potențial de creștere ridicat și au un rol social primordial pentru populația rurală mult mai numeroasă, comparativ cu alte state ale Europei. Spațiul rural din România deține peste 90% din teritoriul țării și cuprinde aproape jumătate din populație.

Economia rurală a țării noastre, prezintă diferențieri semnificative în funcție de regiune, respectiv de trăsăturile demografice specifice, sociale și economice a fiecărei regiuni în parte. Această diferențiere este vizibilă mai ales în ceea ce privește situația în spațiul rural românesc, reflectată într-un nivel scăzut de trai al populației și o calitate precară a calității vieții locuitorilor din rural.

În România persoanele expuse riscului de sărăcie și/sau excluziune socială, persoanele cu probleme majore în ceea ce privește nivelul de trai, sunt de aproape trei ori mai numeroase comparativ cu media europeană de 8,8%.

Populația României are caracteristici rurale mult mai accentuate, iar ponderea populației rurale este mai mare față de alte țări din UE, unde așezările rurale sunt mai puțin populate și la scară mai redusă. Aceste localități rurale, își păstrează în mare parte structura socială și de cele mai multe ori și modul de viață tradițional specific fiecărei comunități rurale din România.

Se constată că populația rurală a țării noastre nu este distribuită uniform, în acest sens manifestându-se diferențe semnificative de la o zonă la alta în ceea ce privește densitatea populației, pe teritoriul României. Nivelul mai scăzut al densității populației se înregistrează în vestul României unde majoritatea comunităților au sub 50 locuitori/km² sau chiar mai puțin în unele localități.

Sporul natural negativ al populației înregistrat în România în ultimele două decenii determină fenomenul de îmbătrânire și scădere a populației și constituie factori principali în reducerea numărului de locuitori la nivel național. Fenomenul se manifestă cu precădere în comunitățile rurale, unde de multe ori rămân doar persoanele vârstnice, tinerii fiind plecați în străinătate sau în alte localități unde găsesc un loc de muncă.

Analizând evoluția populației după 1989, în mediul rural constatăm că în unii ani se manifestă o creștere a populației active. Fenomenul este explicabil deoarece în perioadele cu disponibilizări în urban o bună parte din populația activă s-a mutat la sat, de cele mai multe ori în gospodăria părinților sau a bunicii, trăind în prezent din agricultura de subsistență.

În România, ocuparea persoanelor în agricultura de subsistență sau semisubsistență a acționat în perioadele de recesiune economică ca un tampon, deși în ceea ce privește veniturile realizate în aceste condiții sunt foarte reduse.

Populația României are un nivel de ruralitate mult mai pronunțat față de alte țări din UE, de aceea sunt necesare politici concrete, specifice, la nivel de comunitate rurală care să determine dezvoltarea și diversificarea economiei rurale.

Fiecare localitate rurală are un specific propriu, aparte, care îi dă propria identitate, de aceea rolul important în dezvoltarea rurală revine resurselor umane din comunitățile locale respective, a tuturor participanților la viața economică și socială a comunităților rurale dar în special factorilor de decizie.

În comunitățile rurale din România se impun acțiuni care să determine creșterea locurilor de muncă în activități non-agricole, odată cu modernizarea și consolidarea agriculturii, îmbunătățirea infrastructurii, care împreună să asigure condiții decente de viață locuitorilor și care să atragă oamenii de afaceri în special tinerii la sat.

Agricultura reprezintă una din ramurile de importanță majoră care poate să contribuie la relansarea creșterii economice a țării, cu atât mai mult cu cât rolul pe care-l are agricultura, nu-l poate prelua nici o altă activitate economică deoarece cererea de alimente este esențială și cu caracter permanent pentru existența umană, pe de-o parte, iar pe de altă parte agricultura furnizează materie primă necesară pentru relansarea multor alte industrii (agroalimentară, textilă, chimică, farmaceutică, cosmetică, meșteșugărească etc).

Situația actuală a agriculturii românești se caracterizează prin multiple probleme de ordin economic-social, printr-o parcelare excesivă a terenului, precum și prin existența a numeroase gospodării neviabile din punct de vedere economic.

Deși în toate țările dezvoltate ale Europei structura agrară predominantă este *ferma familială*, în România acest tip de exploatare **deține 1,5% din numărul exploatașilor și doar 10,2% din suprafață**. În schimb se constată că societățile comerciale mari (cu suprafața cuprinsă între 100 -55000 ha) deși numeric dețin doar 0,3%, cuprind 34,1% din suprafața de teren. Dezvoltarea acestor structuri agrare mari în ruralul românesc nu face altceva decât să adâncească sărăcia din comunitățile rurale.

Economiștii adepți ai situației de mijloc consideră că ***într-un stat sărăcitos trebuie să predomină exploatarea mijlocii, iar exploatarea foarte mari, ca și cele foarte mici, trebuie să fie doar o excepție***.

Pentru România, o țară preponderent agricolă, dar care are un patrimoniu natural și cultural divers și într-o stare bună de conservare, turismul rural reprezintă o alternativă viabilă, însă insuficient exploatat, pentru diversificarea activităților în vederea obținerii unor venituri suplimentare pentru populația din zonele rurale.

În cadrul patrimoniului rural se consideră că cea mai importantă componentă este cultura populară. Astfel, moștenirea culturală reprezintă o resursă importantă de dezvoltare deoarece de-a dreptul dimensiunea creației locale, atât la nivel regional dar mai ales la nivel local. Fiecare regiune a țării are o identitate culturală specifică care este manifestată prin obiceiuri și tradiții și prin care se individualizează la nivel național. Protejarea și transmiterea obiceiurilor, a îndelungărilor, a tradițiilor și a simbolurilor locale sunt importante pentru populația locală deoarece dau autenticitate zonei, dar în același timp sunt importante pentru dezvoltarea turismului rural, respectiv a agroturismului, deoarece aduce un plus de valoare pentru dezvoltarea economiei locale.

O infrastructur de transport bun are efecte pozitive asupra tuturor activit Ților din zonă și reprezint în acela i timp reprezint o condi ie esen ial pentru dezvoltarea economic a localit Ților rurale.

În spaȚiul rural problemele generate de o infrastructură rutieră proastă determină accesul limitat al populaȚiei la educaȚie și la serviciile medicale.

De cele mai multe ori persoanele calificate din s n tate și educaȚie, din cauza transportului deficitar, refuz s ocupe posturi de profesori sau medici în astfel de zone, iar consecinȚele se răsfrâng asupra locuitorilor.

Se impun ac iuni care s asigurare servicii de înalt calitate în educa ie i s n tate, deoarece rolul important în dezvoltarea rural revine resurselor umane.

Accesul redus al populaȚiei rurale la serviciile de educaȚie se reflectă în nivelul scăzut de calificare a for ei de munc din zonele rurale, fiind un factor limitativ în dezvoltarea economiilor locale.

În spaȚiul rural diversificarea activităȚilor economice se realizează cu dificultate, și datorită programelor de educaȚie care nu sunt adaptate cerinȚelor specifice pieȚei forȚei de muncă din perioada actuală.

Informa iile ob inute în urma cercet rilor demonstreaz c exist o corela ie direct între educa ie, între nivelul de studii al persoanelor i posibilitatea de a realiza venituri suficiente pentru el i familie în vederea asigur rii unui trai decent.

Elevii romi i elevii care provin din familii s race sunt grupuri vulnerabile care se confrunt cu probleme deosebite privind accesul la educaȚie și finalizarea studiilor înregistrând și cele mai scăzute rezultate colare.

Conform datelor statistice în zonele rurale **55% din locuitori sunt expu i riscului de s r cie i/sau excluziune social** comparativ cu ora ele mici i suburbiile, care înregistreaz o pondere de 31% sau ora ele mari care înregistreaz un procent de 28% .

P r sirea timpurie a colii, respectiv, abandonul colar din mediul rural, are aproape întodeauna leg tur cu s r cia, copii fiind obligaȚi să abandoneze școala din cauza lipsurilor financiare și materiale.

omajul i veniturile foarte mici realizate în rândul persoanelr apte de munc sunt de asemeneaA cauze principale care duc la apariȚia fenomenului de sărăcire a populaȚiei.

Referitor la s n tatea populaȚiei din România constatăm că în prezent este destul de precară, iar lipsa serviciile medicale de calitate afecteaz și mai mult această situaȚie, mai ales în zonele rurale.

Accesul limitat la serviciile de educaȚie și la serviciile de sănătate, împiedică dezvoltarea economiei comunit Ților rurale, generează sărăcie și determină condiȚii precare ale nivelului de trai respectiv un nivel sc zut al calit Ții vieȚii pentru persoanele care întâmpin astfel de probleme.

În România există numeroase localități mici care au primit statutul de oraș, însă au foarte multe caracteristici rurale și deși nu există o lege în acest sens, sunt numite ”mici localități urbane” sau ”mici orașe rurale”. În regiunea de Vest sunt multe astfel de localități urbane spre exemplu Recaș, Ciacova, Gătaia, Pâncota, Pecica etc., în jurul orașelor ”gravitează” comunele și satele din jur.

Datele culese din teren evidențiază că localitatea Pecica are o populație tânără, aceasta putând deveni un pol integrator de dezvoltare pentru localitățile din zona Pecica.

Micile localități urbane ale ruralului românesc de altfel pot deveni poli integratori, poli de creștere economică pentru localitățile din jur, așa cum demonstrează realitatea prin studiul de caz, respectiv localitatea Pecica din județul Arad.

Rămânerea în rural a unei părți cât mai mari din populația tânără poate fi un factor decisiv pentru revitalizarea ruralului, pentru diversificarea economică, pentru atenuarea dezechilibrelor demografice, în special în zonele cu disfuncționalități. Astfel, eficiența politicii de dezvoltare rurală se poate reflecta în stabilizarea acestui segment de populație în mediul rural, dimensionat în conformitate cu posibilitățile naturale, economice și sociale ale fiecărei zone.

Fiecare persoană are o percepție diferită față de nivelul de trai și calitatea vieții, determinate în special de nivelul de pregătire, de studii și de educație. Unii se mulțumesc cu puțin alții au nevoie de mult mai mult pentru a declara că sunt mulțumiți de veniturile pe care le obțin și de condițiile de viață.

Cercetările demonstrează că nivelul de studii influențează în mod direct realizarea unor venituri mai mari și evident un nivel de trai mai bun, respectiv o calitate a vieții mai bună.

Domeniile mari de activitate asupra cărora trebuie să se intervină în zonele rurale sunt: învățământul și științele, infrastructura, atragerea de investitori, agricultura, în domeniul resurselor umane, în dezvoltarea IMM-urilor, dezvoltarea serviciilor, în domeniul culturii, și în domeniul protecției mediului.

Comunitățile rurale din România trebuie să dezvolte o **economică locală dinamică**, bazată pe dezvoltarea principalelor resurse și valori ale zonei, care să aducă beneficii tuturor locuitorilor din comunitățile rurale ale zonei, menținându-se caracterul, identitatea și calitatea fiecărei zone în parte.

BIBLIOGRAFIE

1. Avram, M., *Ortografie pentru toi*, ediția a II-a, Editura Litera, București - Chișinău, p. 66
2. Barbu, A., (23 noiembrie 2013). „Provocarea digitală de la Pecica”. aradon.ro. Accesat la 14 februarie 2014.
3. Bran, F., *Spațiul rural – suport de curs*, Editura Economică, 2001;
4. Brundtland, G. H., *Raportul Brundtland*, ONU, 1985;
5. Badouin, R., *Economie Rurale*, Librairie Armand Colin, 1971;
6. Cristina, A. F., Manescu, C., Mateoc, T., **Toth, A.**, Mateoc-Sîrb, N., *Use of natural resources for sustainable development and globalization*, SGEM2015 Conference Proceedings, Section Ecology and environmental protection, Vol. 1, pag. 1007-1014, ISBN 978-619-7105-39-1 / ISSN 1314-2704, Albena, Bulgaria, **DOI: 10.5593/sgem2015B51, 2015, ISI Proceeding;**
7. Cristina, A. F., Manescu, C., **Toth, A.**, Toader, N., Mateoc-Sîrb, N., *Exploiting the tourism potential of periurban Timișoara. A case study on commune of Parța*, *Lucrări științifice Management Agricol*, Vol. 17, nr. 1 (2015) pag. 146-151, ISSN 1453-1410, Timișoara, 2015, BDI;
8. David, S. R., Gavrilescu, C., **Toth, A.**, Mateoc, T., Manescu, C., Chișinău, C., Mateoc-Sîrb, N., *Solar panels - a solution for reducing pollution in Romania*, European Biotechnology Congress 2016 - Riga, Latvia 05th – 07th of May 2016, Abstracts / Journal of Biotechnology 231S (2016) S4–S109, S87, ISSN: 0168-1656, <http://dx.doi.org/10.1016/j.jbiotec.2016.05.311>, 2016, **ISI IF 3,34;**
9. Dumitru, S., *Sociologia tranziției. Valori și tipuri sociale în România*, Editura Staff, București, 1996;
10. Grad, I., Mateoc-Sîrb, N., Manescu C., Mateoc T., Brebu C., **Toth, A.**, *Study on precision agriculture in Romania*, *Lucrări științifice Management Agricol* VOL. 16, NO 1 (2014), Pag. 237-240, ISSN 1453-1410, Timișoara, 2014, BDI;
11. Haberlandt, M., *Osterreichische Volkskunst, III*, Viena, 1911;
12. Kayser, B., *La renaissance rurale. Sociologie des campagnes du monde occidental*, Editura Armand Colin, Paris, 1990;
13. Lupșan, A., *Structuri Agrare*, Editura Banea Press, București, 2002;
14. Marcoux, A., *Population est-main d'oeuvre dans CAPP. - FAO*, Rome 1995;
15. Mateoc-Sîrb, N., *Dezvoltarea rurală și regională în România*, Editura Agroprint, Timișoara, 2002;
16. Mateoc-Sîrb, N., *Economie agrară*, Ediția a II-a revizuită și actualizată, Editura Agroprint, Timișoara, 2003;
17. Mateoc-Sîrb, N., *Dezvoltarea rurală și regională în România*, Ediția a II-a, revizuită și actualizată, Editura Augusta, Timișoara, 2004;

18. Man, T.E., Mateoc-Sîrb, N., *Dezvoltarea rurală și regional durabilă a satului românesc*, Editura Politehnica, Timișoara, 2007 și 2008;
19. Mateoc-Sîrb, N., Ungureanu, G., *Dezvoltarea regională și rurală. Evoluții și tendințe*, Editura Mirton, Timișoara, 2010;
20. Mateoc-Sîrb, N., Mănescu, C., *Dezvoltare rurală și organizarea teritoriului*, Editura Mirton, Timișoara, 2012;
21. Mateoc-Sîrb, N., **Toth, A.**, Mateoc, T., Mănescu, C., Dumitrescu, C., *Aspects regarding rural space development and life quality improvement in Romania*, 16th International Multidisciplinary Scientific Geoconference Sgem 2016, Book 5 Ecology, Economics, Education and legislation, Conference proceedings, Volume III, Environmental economics, Education and accreditation in geosciences, ISBN 978-619-7105-67-4, ISSN 1314-2704, pag. 43-50, Albena, Bulgaria, **doi: 10.5593-sgem2016B53, 2016, ISI Proceeding;**
22. Mănescu, C., **Toth, A.**, David, S., Mateoc, T., Mateoc-Sîrb, N., *Impatul schimbărilor climatice asupra calității vieții populației*, Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Facultatea de Economie, Chișinău, Republica Moldova, Volumul 43, pag. 207-210, Centrul editorial UASM, ISBN 978-9975-64-247-7, 2015, internațional ;
23. Mănescu, C., Cristina, A. F., Sicoe-Murg, O., Găvruta, A., Mateoc, T., **Toth, A.**, Nicoleta Mateoc-Sîrb, *Analysis of the importance of agriculture sector in Romanian economy*, Scientific Papers Series “Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development” Volume 16, Issue 1/2016, PRINT ISSN 2284-7995, E-ISSN 2285-3952, pag. 271-278, București, 2016, BDI;
24. Mănescu, C., Cristina, A. F., David, S., Mateoc, T., **Toth, A.**, Mateoc-Sîrb, N., *Analysis of population trends in Romania. Case study -analysis of the rural population in the suburban areas of Timișoara municipality*, Scientific Papers Series “Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development” Volume 16, Issue 1/2016, PRINT ISSN 2284-7995, E-ISSN 2285-3952, pag. 279-284, București, 2016, BDI;
25. Mănescu, C., Mateoc-Sîrb, N., Cristina, A. F., **Toth, A.**, Găvruta, A., *Research regarding the precision agriculture practiced in Romania*, European Biotechnology Congress 2016 - Riga, Latvia 05th – 07th of May 2016, Abstracts / Journal of Biotechnology 231S (2016) S4–S109, S92, ISSN: 0168-1656, **<http://dx.doi.org/10.1016/j.jbiotec.2016.05.326>, 2016, ISI IF 3,34;**
26. Mitrache, Ș., *Dezvoltarea durabilă rurală*, Editura Planeta, București, 2000;
27. Oprea, G., *Folclorul muzical românesc*, Editura Muzicală, București, 2002;
28. Otiman, P.I. (coord.), *Dezvoltarea rurală durabilă în România*, Editura Academiei Române, București, 2006;

29. Otiman, P.I., Mateoc-Sîrb, N., și colab., *Alternativele economiei rurale a României: dezvoltarea agriculturii sau insecuritate alimentară și de ertificare rural sever*, Editura Academiei Române, București, 2011;
30. Otiman, P.I., *Revista Economie Agrară și Dezvoltare Rural*, Editura Academiei Române, București, 2012;
31. Pocol, C. B., *Economie rurală, Identitate și actualitate*, Editura Academic Press, Cluj-Napoca, 2013;
32. Rusali, M. A., *Dezvoltarea economică a ruralului în România. Concepte și evaluări*, Editura Digital Data, Cluj, 2013;
33. Sechean, G., *Via a spirituală. Un model ontologic*, Editura AUGUSTA, Timișoara, 2001;
34. Septimiu, Sever Secula, *Un memoriu al lui Moise Nicoară de Sever Secula*, în "Biserica și coala", nr.2, ianuarie 1904, Arad, pp.15-17;
35. Stahl, H. H., *Contribuții la studiul satelor de lăma românești*, București, 1958 – 1965;
36. **Toth, A.**, Mănescu, C., Cristina, A. F., Mateoc-Sîrb, N., *Studii cu privire la calitatea vieții în România*, Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Facultatea de Economie, Chișinău, Republica Moldova, 2015 Volumul 43, pag. 139-143, Centrul editorial UASM, ISBN 978-9975-64-247-7, 2015, internațional;
37. **Toth, A.**, Chis, C., Mateoc, T., Mateoc-Sîrb, N., *Impact of population's education level on incomes and life quality in the rural area. The case study*, Managing Innovation and Diversity in Knowledge Society Through Turbulent Time, Proceedings of the MakeLearn and TIIM Joint International Conference, ISBN/978-961-6914-16-1, ISSN 2232-3309, Timișoara, 2016, **ISI Proceeding**;
38. **Toth, A.**, Mateoc-Sîrb, N., David, S., Mateoc, T., Mănescu, C., Venig, A., Sârb, Gh., *Organic agriculture: An opportunity for sustainable development of Romanian villages*, European Biotechnology Congress 2016 - Riga, Latvia 05th – 07th of May 2016, Abstracts / Journal of Biotechnology 231S (2016) S4–S109, S83, ISSN: 0168-1656, <http://dx.doi.org/10.1016/j.jbiotec.2016.05.299>, 2016, **ISI IF 3,34**;
39. Vincze, M., *Dezvoltare regională și rurală*, Editura Presa Universitară Clujeană, 2000;
40. Zahiu, L. (coord.), *Structurile agrare și viitorul politicilor agricole*, Editura Economică, București, 2003;
41. ****Analiza socio-economică în perspectiva dezvoltării rurale 2014-2015*;
42. *** *Anuarul statistic al României colecția 1989- 2013, MADR, Agricultură*;
43. *** *Anuarele statistice și Raportul Ministerului Agriculturii, Pdurilor și Dezvoltării Rurale, 1990-2011*;
44. *** *Anuarul Statistic al României, 2011*;
45. *** *Anuarul statistic al României, 2013*;
46. *** *Breviarul Statistic, Turismul României, 2011*;

47. *** *Breviar Statistic, România în cifre, 2014;*
48. *** *Cadru național strategic pentru dezvoltare durabilă a sectorului agroalimentar și a spațiului rural în perioada 2014-2020-2030 – Comisia Prezidențială pentru politici publice de dezvoltare a agriculturii;*
49. *** *C tre un început cu anse egale. Eliminarea decalajului din învățământul timpuriu al copiilor romi din Europa de Est*
50. *** *Dezvoltarea rurală în România. Carta verde. 1998, București;*
51. *** *Ecoturism și turism rural – Puiu Nistoreanu, Gabriela Țigu*
52. *** *Eurostat 2012*
53. *** *Eurostat 2013-date on line*
54. *** *EU INCLUSIVE – transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania*
55. *** *INS 2012, rezultatele provizorii ale recensământului populației din 2011 ,*
56. *** *Institutul Național de Statistic*
57. *** *Institutul Național de Statistic 2011*
58. *** *INS-TEMPO-serii de timp*
59. *** *INS – Lungimea căilor de transport la sfârșitul anului 2011*
60. *** *Institutul de Economie Socială*
61. *** *Institutul de Cercetare a Calității Vieții- Calitatea vieții în România -2010*
62. *** *Legea 350/2001 privind amenajarea teritorială și urbanismul*
63. *** *Legea 351/2001 referitoare la aprobarea Planului Național de Amenajare Teritorială*
64. *** *Observatorul Social, Universitatea București (2010). Sondaj reprezentativ la nivel național pentru angajatorii și angajații din România; Agenția „Împreună” (2012) Observatorul pentru romi: de la date la progress*
65. *** *Pâinea preferată a lui Ceaușescu într-o vizită în Europa, 27 Octombrie 2010, Vlad Odobescu, evz.ro, accesat la 9 iulie 2011*
66. *** *Primăria comunei Mihaiești*
67. *** *Primăria comunei Peregu Mare.*
68. *** *Primăria localității Pecica*
69. *** *Proiect Orientări strategice naționale pentru dezvoltarea durabilă a Carpaților 2014-2020*
70. *** *Programul Phare – Politici Regionale, București;*
71. *** *Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, Guvernul României, Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale;*
72. *** *Programul Național de Dezvoltare Rurală -2014-2020*

73. ***„Recensământul Populației și al Locuințelor 2002 - populația unităților administrative pe etnie”. Kulturális Innovációs Alapítvány (KIA.hu - Fundația Culturală pentru Inovație). Accesat la 6 august 2013.
74. *** *Raport de cercetare privind economia socială în România din perspectivă europeană comparată*, proiectul Economia socială – model inovator pentru promovarea incluziunii active a persoanelor defavorizate 2010
75. *** *Raport privind ajutoarele de stat pentru Consiliul Concurenței, 2011*
76. *** *Raport anual de progres PNDR 2011*
77. *** *Raport anual de progrese privind implementarea PNDR în anul 2012*
78. *** *Raport final privind implementarea Programului SAPARD în România*
79. *** *Raport național privind starea mediului pentru anul 2011*
80. *** *Raport final privind implementarea SAPARD*
81. *** *Raport privind realizarea indicatorilor de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice ANRE 2010*
82. *** *Raport de cercetare privind economia socială în România din perspectivă europeană comparată*, proiectul Economia socială – model inovator pentru promovarea incluziunii active a persoanelor defavorizate 2010
83. *** *Rezultatele finale ale Recensământului din 2011: „Tab8. Populația stabilă după etnie – județe, municipii, orașe, comune”*. Institutul Național de Statistică din România. iulie 2013. Accesat la 5 august 2013.
84. *** *Rezultatele finale ale Recensământului din 2011: „Tab13. Populația stabilă după religie – județe, municipii, orașe, comune”*. Institutul Național de Statistică din România. iulie 2013. Accesat la 5 august 2013.
85. *** *Strategia de dezvoltare a orașului Pecica 2014-2020*. Document elaborat în cadrul proiectului “Dezvoltarea capacității de planificare strategică la nivelul autorităților administrației publice locale ale orașelor din România”, cod SMIS 27520”. Proiect cofinanțat din Fondul Social
86. *** *Strategia de dezvoltare a comunei Peregu Mare pentru perioada 2014-2020*, județul Arad, România
87. *** *Strategia de dezvoltare locală și regională a comunei Mișca*, județul Arad, România
88. *** *Studiu Capacitatea de cazare turistică la 31 iulie 2012*
89. *** <http://www.apdrp.ro>;
90. *** <http://www.apia.ro>;
91. *** <http://www.eoroactiv.ro/uniunea-europeana-Registrul-fermelor>;
92. *** <http://www.fao.org>

93. *** <https://www.flickr.com/photos/adypetrisor/albums/>;
94. *** <http://www.fonduri-structurale-europene.ro>;
95. *** <http://www.madr.ro>.